

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

V. De patientia religioso necessaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

qui omnibus in rebus optat gratum se ostendere,

De Patientia religioso necessaria.

CAPVT V.

FILI, cum hæc vita sit infelix filiorum Adami exilium, non potest homo eam sine molestia, multisque afflictionibus transmittere. Et idcirco Ecclesia mea eam appellat vallem lachrymarum, quia nullus in ea status est, neque locus, in quo non superpetat plangendi occasio. Eligat quispiam statum qualemcunque libuerit, & omnibus bonis temporalibus circumfluat, tamen non decerunt ærumnæ & fastidia, atque unde minus expectabit, indè se ingerent afflictiones & molestiæ. Nam insigni eruditione pollere, abundare opibus, frui favore omnium, imperare aliis non eximunt hominem ab hoc exilio & lachrymarum valle. Atque idèò quamdiu homo spiritum in hoc corpore trahit, non deest lugendi materia.

OMNES optant crucem defugere, sed illa occultat se nemini. Non est vna tantum in hac vita crux, sed innumera. Nullus locus, nullum tempus, nullus status aduersitatum expers est, & idcirco melius est earum
 quas.

quærere remedium, quàm fugere. Nonnulli dum vnâ auertunt crucem, incidunt in aliam maiorem, & vbi credebant se offensuros animi tranquillitatem, inueniunt & animi & corporis perturbationes. Vnicum & præsens omnium huius vitæ calamitatû antidotum est Patientia, quæ non fugiendo, sed resistendo victoriam obtinet.

AD intelligendum Patientiæ officium, scire opus est, ex aduersis casibus qui in huius vitæ exilio accidunt, in corde hominis tantum nasci tædium & mœrorem, vt obscuret rationem, & animam perturbet, ac sicut febris in egro, corporis actiones impedit & retardat, ita impediat non modo salutares mentis actiones, sed etiam ianuam patefaciat multis inordinatis cupiditatibus & peccatis. Quæ de causa scriptum est, à Sapiente, tristitia multos occidit, nõ corporali tantum morte, sed etiam spirituali. *Eccl. 30.* Patientia autem est virtus, quæ temperans dolorem & mœrorem ex tribulationibus ortum, rationem seruat & munit, ne ab animi cupiditatibus de statu suo deiiciatur. Quod non est aliud, quàm aditum præcludere multis erroribus & lapsibus, qui contingunt, dum animus est inquietus, & ratio turbata. Atque idè in mea Scriptura dicitur. *1. Cor. 13.*

tur, patientiam opus perfectum habere, nempè, quia moderato semel dolore angoreque animi, omnia odia, indignationes, vindictæ, cæteraque mala, a perturbationibus illis oriri solita, faciliè euanescent. Vbi autem ratio omni perturbatione soluta fuerit, fit vt homo integrè & perfectè opera virtutum exequatur. vndè quidam Patientiam appellant virtutum custodem, nec iniuria. Nam virtutes non possunt vim suam exercere, quando ratio est turbata, & mens inquieta. Et idcirco præsidio patientiæ indigent, quæ rationem à turbatione, & mentem ab inquietudine liberam conseruet, ac consequenter seruentur & virtutes. Domus custode destituta faciliè spoliatur.

Ad curandos præsentis vitæ morbos tria genera antidotorum vsurpantur. Primum est, quod præscribunt medici, & hoc non semper sanat, vel iuuat, imò crebro noxium est. Medici enim causam morbi frequenter non assequuntur, quare nec rectè illi mederi queunt. Alterum est Oratio, qua recurritur ad medicum cælestem: qui, vti sapientissimus exploratos habet omnes morbos, ac vt omnipotens vno momento potest depellere. Verùm hæc medicina, quam.

quamuis semper proſit, non tamen ſemper incolumitatem reſtituit. Medicus ſiquidem caeleſtis ſemper præſcribit antidotum, quod ægro expediat, non autem ſemper expedit ægro ſanitas corporalis, & ideò non ſemper à Deo datur. Tertium antidotum eſt Patientia, quæ ſemper prodeſt, & ſemper ſanat, ſalutaris eſt animæ & corpori, & iuuat non ægrum tantum, ſed etiam circumſtantes ob bonum exemplum, quod illis præbetur. Hoc tertium antidotum tam proprium eſt religionis, vt religioſi, qui illud vilipendunt, vel non uſurpant, ſemper grauiter ægrotent. Satis magna ægritudo & infirmitas eſt, quando anima per impatientiam eſt inquietata.

FILII, quare, dum in religione aliquid tibi contingit permoleſtum, dum ingens labor ſubeundus, aut aduerſa toleranda ſunt, non vteris patientia, ſed turbaris, obmur-
muras, affligeris? Nonne renunciaſti ſeculo, ad perferenda amore mei aduerſa? nonne apud animum tuum propoſuiſti, te pro animæ tuæ ſalute omnia, licet grauia toleraturum? Cur ergò, cum occaſio ſe offert re ipſa tam pia vota explendi, reſiſtis, & turbaris? Reſpice parumper in me,

& dic mihi, quod peccatum ego in mundo commiserim? quem in tota vita mea offenderim? & tamen à tempore, quo in hanc lucem prodij, aliquid sum perpeffus, tuaque causa multos amaros bolos deglutiui. Quot contumeliis sum appetitus, quot laeffitus iniuriis, quas tamen patienter fuffinui, vt tibi exemplum darem conuenienter tuæ vocationi viuendi. Quod autem tu nunc nolis patientiam in perferendis æquo animo opprobriis; amplecti, res eft, quæ dedecet hominem feclarem, ne dicam religiofum, qui profefionem virtutis, meique imitandi, qui tanto affectu femper sum complexus patientiam, fecit.

D O M I N E, libenter omnia amore tui tolerarem, fed cum video quofdam iniuffè me persequi, ferre nequeo, & idcirco turbor & lamento. Falleris fili, fi arbitraris iuffam tibi causam turbationis fuppeterè. Age dic mihi, non ego iniuffè paffus sum perfecutiones? nonnè toleraui falſas accuſationes, & falſa teſtimonia? nunquid idcirco turbatus sum, vel conqueſtus? Et verò, quot religioſi in cælo hæcenus ſunt coronati, qui graues perfecutiones paſſi ſunt in terra? ſi improbi & flagitioſi homines iniuria neminem afficerent, non eſſet tam ingens bonorum

rum

rum meritum. Iniuste pati, est patientiæ corona. Si autem iuste patiaris, hoc est, propter tua delicta; potius iusta est punitio, quam patientiæ virtus: patientia siquidem iniurias perfert amore mei & virtutum. Unde Scriptura mea pronunciat beatos, qui *Math. 5.* persecutiones patiuntur, sed propter iustitiam. Iniuria patienter eam toleranti est lucrum; inferenti autem est crimen & dispendium.

SUNT aliqui religiosi, qui variis pœnitentiis sese affligunt, hi ieiuniis, illi ciliciis, veberibus alij, quæ perferunt libenter & patienter. Sed, quando eadem pœnæ illis imperantur à Superioribus, obmurmurant, & turbantur; ac si expleant, explent inuiti, repugnante voluntate, & impatienter, atq; ita meriti iacturam faciunt. Qua in re nonne manifestè hallucinantur, & delinquant? Dic mihi, rogo, quo fine tam acriter & patienter in corpus tuum desævias? nunquid ut mihi placeas? Si sic est, multo promptius & patientius deberes tolerare pœnas à Superiore iniunctas: tunc enim rem mihi longè gratiorem præstares: exerceres siquidem tres virtutes mihi gratissimas, patientiam, humilitatem, & obedientiam. Qui propria tantū voluntate se affligit, rarò evadit perfectus.

V 3

O quan-

O quantum ruborē filij huius seculi iniiciunt religiosis, filiis scilicet lucis? Illorum enim pleriq; vel ab ambitione, vel auaritia, aliaue praua cupiditate incensi, nullis parcunt laboribus, graues molestias deuorant, & in quæuis discrimina se coniiciunt, quo vanis suis conatibus faciant satis. Et religiosus non patienter feret aliquam tribulationē amore mei, & pro gloria animæ suæ? Qui nō amat, pati quoq; reformidat. Adhęc ambitiosi & auari, si quando aliquid incommodi patiantur, sedulo cauent ne animus microre obruatur, atq; ita à prosequendis captis semel negotiationibus retardentur, sed mēse erecta, alia atque alia media excogitant, vt iacturam resarciant. At nonnulli religiosi minima aliqua calamitate vel molestia sinunt se de statu mentis deiici, minimoque verbulo sic exacerbantur, ira q; inflamman-
 tur, vt omnis deinceps reliquorum operum fructus illis pereat. Non sic egēre mei Apostoli, qui ibant gaudentes, quod digni habitii essent contumeliam pro nominis mei gloria pati. Et martyres tam hilari animo acerbissima quæque perferebant supplicia, vt nonnulli, qui à tyrannis iussi erant nudis pedibus ignitos calcare carbones, existimarent se ambulare in rosis.

Quod

Att. 5.

QVOD homo secularis impatienter fe-
 rat iniurias & res aduersas mirum non est:
 ille enim putat se esse sui honoris, & existi-
 mationis dominum, quandoquidem nun-
 quam illis, vti faciunt religiosi, renunciauit.
 vnde mirandum non est, si laesus commo-
 ueatur. Deinde secularis, quia nulli vnquam
 se subdidit tanquam seruus, putat se totum
 esse suum, & seipso niti: quare nec potest
 magno aliis esse offendiculo, si grauiter il-
 latam ferat contumeliam. At quod religio-
 sus, qui publicè se omni honore & existi-
 matione propria abdicauit, impatienter ir-
 rogatam toleret iniuriam, id eius statu
 prorsus indignum est. Deindè religiosus,
 cum mihi sit traditus, non est amplius sui
 iuris, sed mei, & totus à me dependet. Quo-
 circa nemini durum videri debet, si ille con-
 tumelia aliqua afficiatur, si morbo, si alia
 quauis calamitate probetur. Seruo meo
 id tantum incumbit curandum, vt mihi
 seruiat. Quo modo autem seruire debeat,
 hocnè an illo, id mihi curandum relin-
 quat. Ego opera eius vti possum, etiam
 cum lecto est affixus, & persecutione ali-
 qua exagitur. Certè perfectiùs non-
 nulli mihi inseruiunt dum ægri sunt, vel
 afflicti, quam dum sunt valetudine in-

tegra, & ab omni aduersitate liberi. Nunquam apud me malo loco est religiosus ob vitia corporis, sed ob impatientiam, aliaq; vitia animi.

MULTI religiosi sunt, qui dum orationi vacant, existimant se patienter constanterque posse amore mei sustinere omnia tormentorum genera, atque etiam profundere vitam propter me, & esse martyres: sed postea re ipsa, si verbo aliquo acriori pungantur, aut si aliquid imperetur, quod cum molestia sit coniunctum, frontem contrahunt, & tantum non, quod deterius est, in impatientia verba & gestus palam erumpunt. Qui non assuefacit se ad toleranda parua, nunquam æquo animo tolerabit magna & ardua. Fili, vis esse martyr, sine gladio & sanguine? custodi in animo patientiam.

De mansuetudine à religioso colenda.

CAPVT VI.

Mat. II. **F**ILI, disce à me, quia mitis sum & humilis corde. Mansuetudo fuit prima virtus, quam ego in schola mea docui, & ad eam discipulos meos sum cohortatus. est siquidem illa ad cæteras virtutes comparandas medium facile & salutare. Mansuetudinis enim muneri cum incumbat tueri animæ.

pacem